

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 28.04.2021

§ 46

Varhaiskasvatuksen palveluseteliin kohdistuvat muutokset

1666/00.01.02.05/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Päivähoitojohtaja Mika Harju, p. 050 559 7901

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämän jälkeen jäsenet Marja Kaitainen, Sari Niinistö ja Reijo Oksanen jättivät eriävät mielipiteensä merkittäväksi pöytäkirjaan.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää 1.8.2021 lukien palvelusetelin perushinnan enimmäisarvon 825 euroksi ja alle kolmevuotiaiden lasten kertoimeksi 1,7.

Käsittely

Asian käsittelyn kuluessa varapuheenjohtaja Sari Niinistö esitti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. "Palautetaan valmisteluun ja tuodaan uudelleen käsiteltäväksi sääntökirjamuutosten kanssa (mahdollisesti samaan kokoukseen kuin palveluverkkopäätös). Selvityksessä on arvioitava kokonaisuutena julkisen ja yksityisen hoidon osuuksia, hintoja ja vaikutuksia varhaiskasvatuksen kustannusten

kehittymiseen Lahdessa lähitulevaisuudessa. Prosessiin sisällytetään yrittäjien ja käyttäjien kuuleminen. Tuolloin on oltava mukana selvitykset kh pyytämistä seikoista: - lasten ja perheiden tasa-arvon toteutuminen erilaisissa varhaiskasvatuksen paikoissa - palvelusetelin arvo ja taso (huomioiden varhaiskasvatukseen liittyvät paineet ja kustannusten nousu) - selvitys mahdollisuudesta erityisen tuen järjestämiseen palvelusetelipaikassa (hinta/ arvo) - selvitys kellonaikarajojen muuttamisesta (mahdollisuudet/ arvo) - perhepäivähoitajien saaminen mukaan setelitoimintaan (mahdollisuudet/ arvo) - arvio miten palvelusetelin arvon muutos vaikuttaisi varhaiskasvatuksen kokonaisuuteen.”

Jäsen Risto Kaakinen kannatti tehtyä palautusehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu palautusehdotus, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestusehdotuksen nimenhuutoäänestyksenä: Ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat varapuheenjohtaja Sari Niinistön palautusehdotusta, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä asian käsittelyn jatkamista (JAA) kannatti 6 jäsentä (Mäkynen, Uosukainen, Savolainen, Salomäki, Metsäranta, Lientola) ja palautusta (EI) 6 jäsentä (Niinistö, Oksanen, Kaakinen, Mäkelä, Uotinen, Kaitainen).

Puheenjohtaja totesi, että lautakunta jatkaa asian käsittelyä puheenjohtajan äänellä. Äänestyslista on liitteenä.

Asian käsittelyn kuluessa varapuheenjohtaja Sari Niinistö teki seuraavan muutosehdotuksen: "Palvelusetelin perushintaa ei heikennetä, vaan se pysyy ennallaan, 830€ ja ikäkerroin päiväkodeissa alle kolmevuotiaiden osalta on 1,75. Palvelusetelin tason säilyttämisen kustannukset katetaan toimialan sisältä esimerkiksi tukipalveluista. Sääntökirjaa tarkastellaan nyt keväällä ja se tuodaan päätettäväksi mahdollisesti samaan aikaan kun palveluverkkopäätös".

Jäsen Reijo Oksanen kannatti tehtyä muutosehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu muutosehdotus, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen nimenhuutoäänestyksenä: Ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat varapuheenjohtaja Sari Niinistön muutosehdotusta, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Mäkynen, Uosukainen, Savolainen, Salomäki, Metsäranta, Lientola) ja 6 EI-ääntä (Niinistö, Oksanen, Kaakinen, Mäkelä, Uotinen, Kaitainen). Äänestyslista on liitteenä

Puheenjohtaja totesi esittelijän päätösehdotuksen tulleen hyväksytyksi puheenjohtajan äänellä.

Perusteluosa

Sivistyslautakunta on 23.2.2021 §17 päättänyt varhaiskasvatuksen palveluseteliin kohdistuvista muutoksista. Kaupunginhallitus on käyttänyt päätökseen otto-oikeutta ja päättänyt 22.3.2021 §119 palauttaa sivistyslautakunnan päätöksen uudelleen lautakunnan käsiteltäväksi.

Kaupunginhallitus pyytää lautakuntaa kiinnittämään huomiota seuraaviin asioihin:

- ottamaan huomioon varhaiskasvatuksen yleisen kustannustason nousun ja suhteuttamaan palvelusetelin tason myös varhaiskasvatuspaikkoihin lähitulevaisuudessa kohdistuviin paineisiin, kun lautakunta harkitsee palvelusetelin tasoa valtuuston tahdon mukaisesti
- ottamaan huomioon lasten yhdenvertaisuuden ja tarpeen selvittää keinot lapsen erityisen tuen järjestämiseen lapsen omassa varhaiskasvatuspaikassa myös silloin, kun lapsen varhaiskasvatus tapahtuu palvelusetelijärjestelmässä mukana olevassa varhaiskasvatusyksikössä
- tarkastelemaan mahdollisuutta palvelusetelijärjestelmään sisältyvien kellonaikarajoitusten poistamiseen
- tarkastelemaan, millä kriteereillä yksityiset perhepäivähoitajat voitaisiin saada mukaan palvelusetelijärjestelmään
- tarkentamaan laskelmia yksityisen varhaiskasvatuksen osuudesta ja laskelmien perusteista

Palvelusetelin enimmäisarvon tarkistusperiaatteena käytetään varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 16§:n tarkoittamaa indeksiä.

Kaupunginvaltuusto on linjannut yksityisen varhaiskasvatuksen osuuden enimmillään 30 %:ksi ja tämä huomioidaan parhaillaan päivitettävässä palveluverkkosuunnitelmassa kunnallisten varhaiskasvatuspaikkojen tarpeen ja palvelurakenteen osalta.

Varhaiskasvatuksen lähtökohtana on kaikille lapsille yhteinen ja yhtäläinen laadukas varhaiskasvatuksen perusta. Lasten kehityksen ja oppimisen

tukeminen toteutuu varhaiskasvatuksessa laadukkaan pedagogiikan ja suunnitellun kasvu- ja oppimisympäristön keinoin. Tuen tarvetta ennaltaehkäistään pedagogisilla, rakenteellisilla ja lapsen hyvinvointia tukevilla järjestelyillä mm. toiminnan eriyttämisellä sekä ryhmien ja oppimisympäristöjen joustavalla muokkaamisella. Tuen järjestämisen lähtökohtana ovat lapsen vahvuudet sekä oppimiseen ja kehitykseen liittyvät tarpeet. Kun päiväkotiin otetaan lapsi, jolla on tuen tarve, on hänestä hankittava alan erikoislääkärin tai muun asiantuntijan lausunto. Lausunto toimitetaan varhaiskasvatuksen palvelupäällikölle, joka arvioi tuen tarpeen yhteistyössä asiantuntijoiden ja palveluntuottajan kanssa. Mikäli kehitykseen tarvittava tuki edellyttää, yhteistyössä huoltajien kanssa voidaan sopia, että lapsi siirtyy kunnalliseen varhaiskasvatukseen. Mikäli tuki erityistä hoitoa tai kasvatusta tarvitsevalle lapselle toteutetaan palvelusetelipäiväkodissa, palvelusetelissä otetaan huomioon erityiskerros. Menettelyllä varmistetaan, että lapsi saa tarvitsemansa tuen, jos palveluntuottaja ei pysty tukea resurssomaan. Lähtökohtaisesti on palveluntuottajan vastuulla noudattaa lakia myös tuen osalta

Palvelusetelisääntökirjan mukaan palveluntuottaja sitoutuu järjestämään varhaiskasvatusta arkisin perheiden tarpeiden mukaisesti klo 7-17 välillä. Myös tällä menettelyllä mahdollistetaan palvelusetelituottajana toimiminen, vaikka palveluntuottaja ei pystyisi resurssomaan tätä laajempia hoitoaikoja.

Perhepäivähoitajilla on mahdollisuus toimia palvelusetelituottajina ja se on osaltaan huomioitu palvelun sisältövaatimuksissa, esimerkiksi hoitoajan laajuus on perhepäivähoitajilla ehdollinen ja tuen järjestäminen sitä tarvitseville lapsille koskee päiväkotia. Toisaalta myös perhepäivähoidossa palvelun sisältövaatimuksissa on edellytetty, että se palvelisi

mahdollisimman monia lapsia, keskeistä on esimerkiksi loma-aikojen ja muiden poissaolojen järjestelyt.

Yksityisen varhaiskasvatuksen suhteellista osuutta tarkastellaan sillä perusteella, että kuinka moni varhaiskasvatuksessa (kunnallisessa tai yksityisessä) olevista lapsista osallistuu yksityiseen varhaiskasvatukseen. Tarkastelu tehdään säännöllisesti osana talous- ja palveluverkkosuunnittelua.

”Sivistyslautakunta 23.2.2021 §17:

Kaupunginhallitus on 19.2.2018 § 43 hyväksynyt varhaiskasvatuspalvelujen palvelusetelisäätökirjan käyttöön 1.3.2018 lukien sekä päättänyt palvelusetelijärjestelmän käyttöönotosta 1.8.2018 mennessä. Lisäksi kaupunginhallitus edellytti, että palvelusetelijärjestelmää seurataan ja arvioidaan vuosittain. Sivistyslautakunta on päivittänyt palvelusetelisäätökirjan ehtoja 31.3.2020 §36.

Palveluseteli otettiin käyttöön 1.6.2018 lukien. Ennen palvelusetelin käyttöönottoa toukokuussa 2018 yksityisen hoidon tuella oli 1090 lasta (20 % varhaiskasvatuksessa olevista lapsista). Vuoden 2021 alussa lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa oli 1616 (31 % varhaiskasvatuksessa olevista lapsista), joista 1230 palvelusetelillä. Palvelusetelituottajina oli 24 yksityistä päiväkotia Lahdessa, kolme Hollolassa ja yksi Orimattilassa.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin enimmäisarvo hyväksytään Lahden kaupungin sivistyslautakunnassa. Palvelusetelin enimmäisarvo tarkistetaan vähintään kahden vuoden välein elokuussa, samaan aikaan kun kunnallisen

varhaiskasvatuksen asiakasmaksuun tulee indeksitarkistukset sekä muut valtakunnalliset muutokset. Arvon tarkistusperiaatteena käytetään varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 16§:n tarkoittamaa indeksiä.

Perushinta tällä hetkellä on 830 euroa päiväkodeissa, 754 euroa kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa ja 805 perhepäiväkodeissa. Ikäkerroin päiväkodeissa alle kolmevuotiaiden osalta on 1,75 ja aikakerroin 21-34 h/vk 0,8 ja 20 tuntia viikossa 0,6. Erityiskerroin päiväkodeissa on 1,75.

Lahdessa maksetaan lisäksi korvauksia kesäajalta sekä lisämaksuista.

Kaupungin vuoden 2021 talousarvio sisältää 137 000 euron säästövelvoitteen palvelusetelikustannuksiin. V. 2020 palvelusetelikustannukset olivat n. 10,8 me

Vaihtoehtoja kustannusten (137 000 euroa) alentamiseen:

- a) lisämaksun ja kesäajan korvauksien poisjättäminen
- b) kattohinnan alennus 20 eurolla (810 euroon)
- c) alle kolmevuotiaiden kertoimen laskeminen 1,67
- d) kattohinnan alennus viisi euroa (825 euroon) ja alle kolmevuotiaiden kertoimen laskeminen 1,7

Vaikutuksena palveluntuottajien saamien korvauksien alenemiseen saattaa olla paine palveluntuottajan vanhemmilta perimien lisämaksujen korotukseen. Mikäli kaupunki ei jatkossa korvaisi huoltajien maksamia lisämaksuja, ne jäisivät huoltajien maksettaviksi myös niiden lasten osalta, joille ei muodostuisi tulojen perusteella asiakasmaksuja kunnallisessa

varhaiskasvatuksessa. Muut vaihtoehdot kohdistuisivat palveluntuottajan saamiin korvauksiin.”

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Varhaiskasvatuksen palvelupäälliköt

Palvelusetelituottajat

Äänestystiedot

Äänestys-1.rtf (Jaa / Ei / Tyhjä)

Äänestys-2.rtf (Jaa / Ei / Tyhjä)